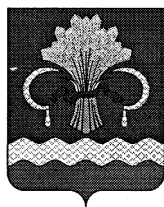

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.М.Джалиля, д.23/33, г. Мамадыш,
Республика Татарстан, 422190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ
М.Жәлил ур, 23/33 й., Мамадыш ш.,
Татарстан Республикасы, 422190

Тел.: (85563) 3-15-00, 3-31-00, факс 3-22-21, e-mail: mamadysh.ikrayona@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление
№ 224

Карар
от «06» 07 2021 г.

Татарстан Республикасы Мамадыш
муниципаль районьнда Коткару хезмәтләре
(гражданнар оборонасы хезмәтләре)
турындагы Нигезләмәне раслау турында

«Граждан оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә граждан оборонасы турында нигезләмәне раслау хакында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрәндәге ПУ-598 номерлы Указы, «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы Россия МЧСы боерыгы, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районьнда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне» гамәлгә ашыру максатларында, 2021 елның 7 маендагы Татарстан Республикасы башкарма комитеты карары белән расланган «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районьнда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 165 нче карары нигезендә, Мамадыш муниципаль районь башкарма комитеты к а р а б и р э:

1. Түбәндәгеләрне расларга:

1.1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районьнда коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) турында кушымта (Кушымта) нигезендә нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Мамадыш муниципаль районьның рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

И.М.Дәржемәнов

0000010972

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
башкарма комитетының
06 07 2021 ел, № 224
карарына Кушымта

Татарстан Республикасы Мамадыш
муниципаль районында Коткару хезмәтләре
(гражданнар оборонасы хезмәтләре)
турында НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

Коткару хезмәте (гражданнар оборонасы хезмәте) - гражданнар оборонасы буенча чаралар үткөрү, авария-коткару формированиеләренәң гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү һәм хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә башкарылганда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен билгеләнгән идарә органнары, көчләр һәм гражданнар оборонасы чаралары жыелмасы.

Табигать һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларында, шулай ук террорчылык актлары белән чакырылган чараларда катнашу өчен тыныч вакытта коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәте) жәлеп ителергә мөмкин.

Мамадыш муниципаль районында түбәндәгеләр төзелә:

- Мамадыш муниципаль районының Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре);
- гражданнар оборонасының объектлы хезмәтләре.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) үз эшчәнлекләрендә Россия Федерациясе Конституциясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә житәкчелек итәләр.

Мамадыш муниципаль районында түбәндәге коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) төзелә:

- элементә һәм хәбәр итү хезмәте;
- медицина хезмәте;
- жәмәгать тәртибен саклау хезмәте;
- янгынга каршы хезмәт;
- ягулык-майлау материаллары һәм транспорт белән тәмин итү хезмәте;
- юл хезмәте;
- энергетика хезмәте;
- инженерлык хезмәте;
- коммуналь-техник хезмәт;
- сәүдә һәм туклану хезмәте;

- хайваннарны һәм үсемлекләрне яклау хезмәте;
- санитар-эпидемиологик күзәтчелек хезмәте.

Кирәк булганда һәм тиешле көчләр һәм чаралар булганда, Мамадыш муниципаль районы оешмаларында гражданнар оборонасының башка хезмәтләре төзелергә мөмкин.

Тиешле коткару хезмәтләренең (гражданнар оборонасы хезмәтләренең) составы һәм структурасын түбәндәгеләр билгели:

Мамадыш муниципаль районында - Мамадыш муниципаль районының гражданнар оборонасы житәкчесе оешмада (объектта) - хезмәтне оештыручы оешмаларның (объектның) гражданнар оборонасы житәкчесе.

II. Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) башкарган гамәлләр

Коткару хезмәтләренең (гражданнар оборонасы хезмәтләренең) гомуми функцияләре түбәндәгеләр:

хезмәт эшчәнлегенә профиле нигезендә гражданнар оборонасы чараларын тәэмин итү;

идарә органнары, гражданнар оборонасы хезмәте көчләре һәм чараларын гражданнар оборонасы буенча чараларны тәэмин итү бурычларын үтәүгә эзерләү;

гражданнар оборонасы хезмәте составына керүче көчләрне һәм чараларны исәпкә алу, аларның шәхси составы, техника белән тәэмин ителеше һәм мөлкәт белән тәэмин ителеше белән комплектлануы;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр уздыру барышында штаттан тыш авария-коткару формироваңиеләре гамәлләрен тәэмин итү;

гражданнар оборонасының башка хезмәтләре, гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр идарәсенең тиешле органнары белән хезмәттәшлекне оештыру һәм хуплау;

шәхси составны, техниканы, гражданлык оборонасы хезмәтләре милкен заманча жиңелү чаралары, аварияләр, һәлакәтләр һәм стихияле бәла-казалардан яклау.

Эшчәнлек профиленнән чыгып, коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) функцияләре.

1) Элементә һәм хәбәр итү хезмәте:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасын булдыру һәм аны даими эзерлек хәлендә тоту, аны яңа буынның техник чаралары базасында модернизацияләү;

хәбәр итүнең локаль системаларын куллану;

кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсулаштырылган техник чараларынан файдалану;

бердәм электр элементәсе челтәре, челтәр һәм радио-, үткәргеч һәм телевизион тапшырулар чараларын, шулай ук мәгълүмат тапшыруның башка техник чараларын комплекслы файдалану.

2) Медицина хезмәте:

гражданнар оборонасы чараларын планлаштыру һәм медицина белән тәэмин итүне оештыру;

дәвалау-эвакуация чараларын үткөрү;
халыкка медицина ярдәменен барлык төрлөрен күрсәтүне оештыру;
йогышлы авыруларның килеп чыгуын һәм таралуын кисәтү;
Шәһәр читендәге зонада кирәкле дәвалау базасын жәелдерү.

3) жәмәгать тәртибен саклау хезмәте:

жәмәгать тәртибен саклау көчлөрен булдыру, аларны матди-техник чаралар белән тәмин итү һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау;

шәһәрләрдә һәм башка торак пунктларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәмин итү, халыкны эвакуацияләү маршрутларында һәм гражданнар оборонасы көчлөрен күрсәтү;

эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланырга тиешле объектларны һәм юридик һәм физик затларның мөлкәтен (шартнамә нигезендә) саклау, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

кануннарда билгеләнгән кагыйдәләренә үтәп, мәетләренә танып белү һәм исәпкә алу чараларын оештыру һәм үткөрү.

4) янгынга каршы хезмәт:

янгынга каршы тиешле көчлөрен булдыру, аларны матди-техник чаралар белән жиһазлау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында янгыннарны сүндерү;

сугыш вакытында торак төзелешендә янгыннарны сүндерү.

5) ягулык-майлау материаллары һәм транспорт белән тәмин итү хезмәте:

халыкны транспортның барлык төрләре белән эвакуацияләүне тәмин итүне оештыру, эш сменаларын китерү (алып китү), яклау корылмалары төзү өчен материаллар китерү, материал һәм мәдәни кыйммәтләренә, уникаль жиһазларны, азык-төлек һәм башка матди чараларны шәһәр читендәге зонага чыгару, авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчлөрен һәм чараларын китерү, һәлакәткә юлыгучы зоналарда, шулай ук гадәттән тыш хәлләр районнарында;

Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы карамагындагы гражданнар оборонасы чараларын үтәү барышында сафтан чыккан автомобиль техникасын ремонтлауны оештыру, аны ремонтлау предприятиеләренә эвакуацияләү.

халыкны нормалаштырылган ГСМ белән тәмин итү;

ГСМ запасларын яклау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

махсус билгеләнгән пунктларда ГСМ запасларын оештыру;

урнашу районнарында штаттан тыш авария-коткару формировауны оештыру, шулай ук авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкарылган районнарда ГСМ тәмин итү.

6) Юл хезмәте:

гражданнар оборонасы чараларын юл белән тәмин итүне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

юллар һәм күперләренә ремонтлау, торгызу һәм аларның эзерлеген тәмин итү;

гражданнар оборонасы көчләрән күрсәтү маршрутларында һәм әйләнү юлларын эвакуацияләү маршрутларында булдыру.

7) Энергетика хезмәте:

маскировкага тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә, шулай ук хәзерге жиңелү чараларын кулланганда мөмкин булган оешмалар рәтенә кертелгән территорияләрне комплекслы маскировкакалауны гамәлгә ашыру планнарын әзерләүне оештыру;

яктылык һәм маскировкаканың башка төрләрән гамәлгә ашыру чараларын үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими әзерлек хәлендә булдыру һәм аларны хуплау;

зыян күргән энергия белән тәмин итү системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыруны оештыру;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләрәнә кертелгән оешмаларның демаскацияләүче билгеләрән киметү буенча инженер-техник чаралар үткәрүне оештыру.

8) Инженерлык хезмәте:

тыныч һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

гражданлык оборонасының яклау корылмаларын һәм аларның техник системаларын билгеләү һәм аларга техник хезмәт күрсәтү буенча файдалануга даими әзерлектә төзүне, аларны саклап калуны оештыру;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын сугыш вакытында заглубалы биналардан, метрополитеннан һәм жир асты пространствосының башка корылмаларынан халыкны каплау өчен тыныч вакытта һәм тыныч вакытта яраклашуны исәпкә алу;

тыныч вакытта гражданнар оборонасын тыныч вакытта сугыш вакытына тиз үсә торган, гадиләштерелгән эчке жиһазлары булган гражданнар оборонасы корылмаларын һәм иң гади типтагы яшеренүләрне күчәргәндә төзү;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында халыкның яшеренүен тәмин итү.

9) Коммуналь-техник хезмәт:

су белән тәмин итү системаларының һәм чыганакларының ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм уздыру;

коммуналь хезмәтләрнең хәрби вакыт шартларында эшләүгә әзерлеген тәмин итү, аларның эш планнарын эшләү;

су белән тәмин итүнең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортировкалау өчен мобиль чаралар резервын төзүне һәм әзерләүне оештыру;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуар һәм савытлар, жыелма-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм

автоном энергия чыганаклары, кирәкле башка жайланмалар һәм техник чаралар

запасларын булдыру;

халыкка коммуналь-көнкүрөш хезмэтлөре күрсөтү;
зыян күргөн торак фондының сакланып калган һәм торышын баяләү, аны зыян
күргөн халыкны урнаштыру өчен файдалану мөмкинлеген билгеләү;

санитар эшкөртүне уздыру, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру,
техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү өчен дезактивлаштыручы,
дегазиялөүче һәм дезинфекциялөүче матдөләр һәм эремэләр запасларын алдан ук
булдыру;

санитар эшкөртү һәм техниканы, биналарны һәм территорияләрне
зарарсызландыру, шулай ук аларны жиһазлау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә
эзерлөү өчен гражданнар оборонасы көчлөрөн булдыру;

техниканы, биналарны һәм территорияләрне зарарсызландыру, халыкны
санитар эшкөртү чараларын үткөрүне оештыру;

мөмкин булган күмү урыннарын алдан билгеләү;

мәетләрне ашыгыч рәвештә күмү чараларын тәэмин итү өчен көчләрне һәм
гражданнар оборонасы чараларын эзерлөү, эзерлөү һәм аларны эзерлектә тоту,
кануннарда билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп, күмүне оештыру, шул исәптән
махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында да.

10) Сәүдә һәм туклану хезмәте:

халыкны нормалаштырылган азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар
белән тәэмин итү;

азык-төлек запасларын һәм беренче зарури сәнэгать товарларын яклау
чараларын эшлөү һәм гамәлгә ашыру;

азык-төлек запасларын сыену урыннарына һәм идарә итү пунктларына салуны
оештыру;

урнашу районнарында штаттан тыш авария-коткару формированиеләренен

шәхси составын, һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр

башкарылган районнарда, шулай ук зыян күргөн халыкны тукландыру.

11) Хайваннарны һәм үсемлекләрне яклау хезмәте:

ветеринария һәм фитопатологик күзәтүне оештыру һәм уздыру;

авыл хужалыгы житештерүненен тотрыклы эшлөвен тәэмин итү буенча
чараларны оештыру һәм уздыру;

авыл хужалыгында терлекләрне, үсемлекләрне, су һәм азык чыганакларын яклау,
ветеринария белән эшкөртү, зарарланган терлекләрне дөвалау, чөчүлекләрне,
көтүлекләрне, терлекчелек һәм үсемлекчелек продукциясен зарарсызландыру
чараларын оештыру һәм үткөрү.

12) санитар-эпидемиологик күзәтчелек хезмәте:

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру;

хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы хәрәкәтләр нәтижәсендә зыян
күргөн халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиологиягә каршы чаралар
үткөрү;

радиация, химия, биологик торыш мониторингының методларын һәм техник чараларын камилләштерү;

азык-төлекнең һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиация һәм пычрану дәрәжәсен радиоактив, химик һәм биологик матдэләр белән бәяләү.

III. Коткару хезмәтләрен (гражданнар оборонасы хезмәтләрен) төзү тәртибе

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) түбәндәгеләр белән төзелә:

Мамадыш муниципаль районында - муниципаль район башкарма комитеты житәкчесе - гражданнар оборонасы житәкчесе карары белән; объектларда - оешмалар житәкчеләре карары белән.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) житәкчеләре түбәндәгеләр буенча билгеләнә:

Мамадыш муниципаль районында - муниципаль район башкарма комитеты житәкчесе - гражданнар оборонасы житәкчесе карары белән; объектныкылар - оешмалар житәкчеләре карары белән.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) идарә органнары һәм оешмалар базасында, аларның милек рәвешләренә һәм нинди ведомство карамагына бәйсез рәвештә, тиешле профильләр буенча берләшә торган төп эшчәнлек органнары базасында төзелә.

Коткару хезмәтләрен (гражданнар оборонасы хезмәтен) формалаштыру ведомство яки хезмәт составына керүче һәм аны төзү өчен иң яхшы шартлар булган оешмага (алга таба - гражданнар оборонасы хезмәтен формалаштыручы) йөкләнә.

Гражданнар оборонасы хезмәтен оештыручы хезмәт штабы төзи, кирәкле оештыру-план документларын эшли, хезмәт составына керә торган оешмаларның идарә органнарын, көчләрен һәм чараларын эзерләүне гамәлгә ашыра.

Хезмәт штабы - хезмәт күрсәтү житәкчелегенә тыныч һәм хәрби вакыт һәм хезмәт чаралары белән идарә итү бурычларын үтәү өчен эзерләнгән хезмәт белән идарә органы.

Муниципаль берәмлекләрнең гражданнар оборонасы хезмәтләре штаблары составына хезмәтне формалаштыручы идарә органнарының вазыйфай затлары, хезмәт составына кертелгән оешмалар житәкчеләре һәм вазыйфай затлары (киләшү буенча) кертелә.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) белән гражданнар оборонасының тиешле житәкчеләре житәкчелек итә.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) белән турыдан-туры житәкчелек итүне әлеге хезмәтләрнең житәкчеләре башкара.

Мамадыш муниципаль районының коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) житәкчеләре көндәлек эшчәнлек режимында оешмалар оешмаларының тиешле гражданнар оборонасы хезмәтләре эшчәнлеген органиязцияли һәм алар арасында хезмәттәшлекне оештыра.

Гражданнар оборонасының яисә гадәттән тыш хәл режимының югары дәрәжәле эзерлеген кертү белән республика гражданнар оборонасы хезмәтләре житәкчеләре объектлыларның гражданнар оборонасының тиешле хезмәтләре эшчәнлегенә оператив житәкчелек итәләр.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) эшчәнлеген координацияләүне гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле органнар гамәлгә ашыра.

V. Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) белән идарә итүне оештыру

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) белән идарә итү, тыныч һәм хәрби вакыт шартларында гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү эшчәнлеген оештыруда тиешле хезмәтләрнең һәм аларның штабларының тиешле житәкчеләре тарафыннан идарә органнары, штаттан тыш авария-коткару формироваиеләре тарафыннан даими житәкчелек итүдән гыйбарәт.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) белән идарә итүдә хезмәт житәкчеләре һәм гражданнар оборонасының югарырак житәкчеләренен карарлары, шулай ук хезмәтләрне гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнары нигез булып тора.

Гражданнар оборонасы чараларын тәмин итүне планлаштыру Мамадыш муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы (алга таба - гражданнар оборонасы планы), оешмаларның гражданнар оборонасы планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Хезмәтләрне гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнары гражданнар оборонасы буенча махсус чаралар оештыру һәм аларны үтәү тәртибен билгели.

Хезмәтләр гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнарын гражданлык оборонасы хезмәтләре житәкчеләре оештыра.

Граждан оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнарының структурасы

һәм эчтәлеге буенча тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Гражданнар

оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлығы тарафыннан эшләнә.

Граждан оборонасы чараларын тәмин итү планнары гражданлык оборонасының тиешле житәкчеләре тарафыннан раслана һәм гамәлгә кертелә.

Гражданнар оборонасы хезмәтләрнен бурычлары тиешле хезмәтләр турындагы нигезләмәләр белән билгеләнә.

Гражданнар оборонасы хезмәтләре турындагы нигезләмәләр хезмәт житәкчеләре тарафыннан эшләнә, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле тиешле органнар, хезмәт составына керә торган оешмалар житәкчеләре белән килештерелә һәм гражданнар оборонасының тиешле житәкчеләре тарафыннан раслана.

Коткару хезмәтләре (гражданнар оборонасы хезмәтләре) штабларын оештыру, хәбәрләрне тапшыру тәртибе һәм сроклары, гражданнар оборонасының башка хезмәтләре, гражданнар оборонасы гаскәрләре, Россия Федерациясе Кораллы Көчләре частылары һәм бүлекчеләре белән үзара хезмәттәшлекне оештыру тиешле үгет-нәсихәтләр һәм махсус күрсәтмәләр белән билгеләнә.

Гражданнар оборонасы хезмәте, гражданнар оборонасы чараларын һәрьяклап тәмин итү өчен:

хезмэт эшчэнлегенең тиешле профиленә туры килә торган штатлы һәм штаттан тыш һәлакәт-коткару берләшмәләрен җәлеп итәләр;

гражданнар оборонасы бурычларын хәл итү өчен җәлеп ителә торган хезмәтләр, оешмалар һәм учреждениеләр составына керүче оешмаларны исәпкә алуны оештыралар, аларның шәхси составы, техникасы һәм мөлкәте белән комплектланган булуын исәпкә алалар.

Гражданнар оборонасы хезмәтләре җәлеп итә торган штаттан тыш авария-коткару берләшмәләре һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкарганда һәм гражданнар оборонасының башка бурычларын хәл иткәндә, җиңелү учакларында һәм катастрофик су басу зоналарында бурычларын үтәгәндә аларның гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү өчен махсус чаралар башкару өчен билгеләнә.

Гражданнар оборонасы хезмәтләре тарафыннан җәлеп ителә торган штаттан тыш авария-коткару формированиеләренең гомуми саны һәм аларның тулы саны, жирле шартларны исәпкә алып, хезмэт тарафыннан тыныч һәм сугыш вакытына хәл ителә торган бурычларның характеры һәм күләме белән билгеләнә.

Гражданнар оборонасы хезмәтләре җәлеп итә торган штаттан тыш авария-коткару берләшмәләрен төзү аларның шәхси составын туплауны, транспорт чаралары, махсус техника, мөлкәт белән тәмин итүне һәм тиешле программалар буенча әзерлекне күздә тоту.

"Штаттан тыш авария-коткару берләшмәләрен төзү, комплектлау, оештыру-штат структурасы һәм исәпкә алу тәртибе "штаттан тыш авария-коткару берләшмәләрен төзү тәртибен раслау турында" 2005 елның 23 декабрдәге 999 номерлы табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү һәм гражданнар оборонасы эшләре буенча Россия Федерациясе министрлыгы боерыгы белән билгеләнгән.

VI. Коткару хезмәтләрен (гражданнар оборонасы хезмәтләрен) комплектлау, матди-техник һәм финанс белән тәмин итү тәртибе

Коткару хезмәтләрен (гражданнар оборонасы хезмәтләрен) шәхси состав белән туплау, техника һәм матди-техник чаралар белән тәмин итү гражданнар оборонасы җитәкчеләре һәм гражданнар оборонасы хезмәтләре җитәкчеләре тарафыннан базаларында хезмәтләр булдырыла торган оешмалар хисабына гамәлгә ашырыла.

Гражданнар оборонасы хезмәтләрен автомобиль транспорты, юл-төзелеш һәм күтәрү-транспорт техникасы белән тәмин итү Россия Федерациясе Кораллы Көчләренә сугыш вакытында тапшырылырга тиешле ресурслар хисабына башкарыла.

Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын финанслау РФ законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.